

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นางสาวจิราวรรณ คำขาว

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๐๑ หมู่ ๑๔ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
โทรศัพท์ ๐๘๑-๐๒๖๐๔๖๙ Facebook Mon Jirawan Line ๔๕๕๖๓๐
เกิด พ.ศ. ๒๕๒๗ ปัจจุบันอายุ ๔๑ ปี

๔. สถานภาพ ☒ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาเอก

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะ/สาขาวิชา คณะวิทยาศาสตร์ สาขาจุลชีววิทยาประยุกต์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ เปิดบริษัทแปรรูปสินค้าเกษตร เจ้าของบริษัทสวนบัวชมพู ณ จอมคีรี เกษตรอินทรีย์ จำกัด
และ บริษัทถิ่นนิยม จำกัด

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก เกษตรทฤษฎีใหม่

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๓.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

การทำเกษตรอินทรีย์

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โรงเรียนแปรรูปสินค้าเกษตร

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การจัดการพื้นที่
๒. การทำเกษตรอินทรีย์
๓. การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์
๔. เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ โคกหนองนาโมเดล
๕. การตลาด

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๖.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

-การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ ด้วย BCG Model ได้แก่

๑. Bio Economy (เศรษฐกิจชีวภาพ)เน้นการใช้ ทรัพยากรชีวภาพ เช่น พืช พันธุ์พืชจุลินทรีย์ หรือเศษวัสดุจากเกษตรกรรม มาใช้ในกระบวนการผลิต

ตัวอย่างในเกษตรอินทรีย์:

- ใช้พันธุ์พืชท้องถิ่นที่ต้านทานโรค
- ใช้จุลินทรีย์ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- ผลิตปุ๋ยหมักจากเศษพืชที่เหลือจากแปลงนา

๒. Circular Economy (เศรษฐกิจหมุนเวียน)มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า โดยหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด

ตัวอย่างในเกษตรอินทรีย์:

- นำเศษวัสดุจากฟาร์มมาทำปุ๋ยหรืออาหารสัตว์
- ใช้น้ำจากระบบน้ำหยดหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่
- ปลุกพืชหมุนเวียนเพื่อรักษาสมดุลของดิน

๓.Green Economy (เศรษฐกิจสีเขียว)ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบเชิงลบจากการผลิตตัวอย่างในเกษตรอินทรีย์:

- ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ หรือยาฆ่าแมลง
- ลดคาร์บอนฟุตพริ้นต์จากการผลิต
- ส่งเสริมระบบนิเวศ เช่น ปลุกพืชคลุมดิน หรือปล่อยแมลงที่เป็นมิตรกับพืช

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

-เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์

เกษตรทฤษฎีใหม่แบบประยุกต์ คือการพัฒนาต่อยอดจากแนวคิด “เกษตรทฤษฎีใหม่” ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานไว้ เป็นแนวทางให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยนำแนวคิดหลักเรื่อง การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม มาผสมผสานกับ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแนวทางเศรษฐกิจยุคใหม่ ให้เข้ากับบริบทของโลกที่เปลี่ยนไป

-เศรษฐกิจพอเพียงสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนใช้ชีวิตอย่างมีความสุข รู้จักประมาณตน และดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้วยความพอดี ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินจำเป็น ตลอดจนมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต

หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงคือ “ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี” โดยมีคุณธรรมและความรู้เป็นพื้นฐาน หากประชาชน ครอบครัว ชุมชน และประเทศ นำแนวคิดนี้ไปปรับใช้ในทุกระดับ ทั้งการผลิต การบริโภค การออม และการจัดการทรัพยากร ก็จะสามารถสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับชีวิตและสังคมได้

ความมั่นคง เกิดจากการที่ประชาชนมีพื้นฐานการดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ มีอาหารกิน มีอาชีพ และรายได้ ที่ ‘สม่ำเสมอ’ ไม่ ‘เดือดร้อน’ ต่อ ‘วิกฤตเศรษฐกิจ’ หรือ ‘ปัญหาต่าง ๆ

ความมั่งคั่ง หมายถึงการต่อยอดจากความพอเพียง สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนานวัตกรรม และการทำธุรกิจอย่างมีคุณธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ความยั่งยืน คือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมถ่ายทอดแนวทางนี้สู่คนรุ่นต่อไป ทำให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลก

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

-การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ คือการนำผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกโดยวิธีอินทรีย์ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มาผ่านกระบวนการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า ยืดอายุการเก็บรักษา และสร้างความหลากหลายในการใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร แต่ยังเป็นการยกระดับคุณค่าของสินค้าเกษตรไทยให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในตลาดที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

-การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงผลผลิตจากเกษตรกรผู้ผลิตสู่มือผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรอินทรีย์มีจุดเด่นคือ ความปลอดภัยต่อสุขภาพ ปราศจากสารเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะในยุคที่ผู้คนหันมาใส่ใจสุขภาพและการบริโภคอย่างยั่งยืนมากขึ้น นอกจากนี้ การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ยังต้องเน้น การสร้างแบรนด์และเรื่องราว (Storytelling) เช่น การเล่าเรื่องราวของเกษตรกร วิธีการผลิตที่เป็นธรรมชาติ และความใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มคุณค่าและความแตกต่างของสินค้าในสายตาผู้บริโภค

-การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) คือ การท่องเที่ยวที่ผสมผสานวิถีชีวิตเกษตรเข้ากับกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่เดินทางเพื่อพักผ่อน แต่ยังได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และสัมผัสประสบการณ์ตรงจากธรรมชาติและวิถีเกษตรกรรมของท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ได้รับคามนิยมมากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเชียงดาวคือ การเยี่ยมชมฟาร์มเกษตรอินทรีย์ ซึ่งผู้สนใจจะได้เรียนรู้กระบวนการปลูกผัก ผลไม้ เลี้ยงสัตว์ และการดูแลสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ของทางศพก.

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

ยกระดับดอกไม้ชุมชน สู่อุตสาหกรรมคุณภาพระดับสากล

โดยการยกระดับสินค้าเกษตร ของเกษตรกรผู้ปลูกดอกไม้ในชุมชน สู่อุตสาหกรรมที่แปรรูปที่ได้มาตรฐานสากล จึงได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคนิคการผลิตวัตถุดิบคุณภาพสูง โดยมุ่งเน้นการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน อย. (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) และ ฮาลาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกดอกไม้ที่ส่งวัตถุดิบให้กับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ได้เรียนรู้เทคนิคการเก็บเกี่ยวที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยลดต้นทุน แต่ยังช่วยให้เกษตรกรสามารถปลูกดอกไม้ได้อย่างยั่งยืนและปลอดภัยมากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับหลักการสุขาภิบาลและการป้องกันการปนเปื้อนจากภายนอก เพื่อให้มั่นใจว่าทุกขั้นตอนการผลิตเป็นไปอย่างสะอาด ถูกสุขลักษณะ และได้คุณภาพสูงสุด หลักสูตรนี้ ยังเป็นการสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับเกษตรกรในชุมชน และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์จากดอกไม้ให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีการเข้าประชุมร่วมกับคณะกรรมการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดนั้น เป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อให้มั่นใจว่าแผนดังกล่าวตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมถึงสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเข้าร่วมประชุมได้มีการดำเนินการดังนี้ เข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอเป็นโอกาสที่ดีในการรับฟังข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำความเข้าใจทิศทางของแผน

มีการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์: เมื่อมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ควรนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น ปัญหาที่แท้จริงในพื้นที่ ความต้องการของเกษตรกร ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา หรือแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป การแสดงความคิดเห็นควรเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์และมีเหตุผลประกอบ

การนำเสนอข้อมูลและข้อเท็จจริง: การมีข้อมูลและข้อเท็จจริงที่สนับสนุนความคิดเห็นจะทำให้ข้อเสนอแนะมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น เช่น สถิติผลผลิต ปัญหาการตลาด ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ หรือ ความสำเร็จของโครงการนำร่อง

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นระบบ ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศพก. โดยใช้เวทีประชุมเชื่อมโยง คณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ โดยมีคณะกรรมการ ศพก. ประธานแปลงใหญ่ และหน่วยงานบูรณาการในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการ โดยการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แล้วกำหนดแนวทางการการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเกษตรในพื้นที่อำเภอเชียงดาว

ภาคผนวก 3.2

แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2568

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางสาว จิราวรรณ คำขาว สินค้าหลัก เกษตรทฤษฎีใหม่ (เกษตรอินทรีย์)

จุดเด่น การทำเกษตรเกษตรอินทรีย์ครบวงจร และการเชื่อมโยงเครือข่าย

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
1. การเตรียมการ			-													จอมจอยพัฒนา นาง ว.คั้ง
- ประชุมหารือคณะกรรมการ ศพก.		4,000														
- ร่วมกันวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา ศพก.																
- กำหนดแนวทางพัฒนาและ																
- พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้																
2. การพัฒนาศักยภาพ ศพก.																รอโอนงบประมาณ
2.1 การปรับปรุงฐานเรียนรู้																
ฐานเรียนรู้ที่ 1 การทำเกษตรอินทรีย์	1	ฐาน														
ฐานเรียนรู้ที่ 2 การจัดที่ดินและป๋ย	1	ฐาน														
ฐานเรียนรู้ที่ 3 การบริหารจัดการ	1	ฐาน														
ฐานเรียนรู้ที่ 4 การแปรรูปผลิตภัณฑ์	1	ฐาน														
ฐานเรียนรู้ที่ 5 การตลาดสินค้า	1	ฐาน														
ฐานเรียนรู้ที่ 6 เกษตรทฤษฎีใหม่	1	ฐาน														
2.2 การปรับปรุงแปลงเรียนรู้	1	เรื่อง														
2.3 การปรับปรุงจัดทำข้อมูลประจำ ศพก.	1	เรื่อง														
- ข้อมูลพื้นฐานชุมชน																
- ข้อมูลวิชาการ																
- ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร																
2.4 พัฒนาศูนย์เครือข่าย	2	ศูนย์														รอโอนงบประมาณ
- คัดเลือกรับรองศูนย์เครือข่าย																
- วิเคราะห์ศูนย์เครือข่าย																
- ปรับปรุง/พัฒนา ฯลฯ																
2.5 คณะกรรมการ ศพก.																
- ประชุมคณะกรรมการ ศพก.	4	ครั้ง					23	19								
- ติดตามผลการเปลี่ยนแปลง																
การถ่ายทอดเทคโนโลยี																
3. การให้บริการของ ศพก.																
3.1 การให้บริการข้อมูล ข่าวสาร	-															
3.2 การให้บริการด้านการเกษตร																
3.3 Field Day																
- เตรียมการก่อนจัดงาน																
• ประชาสัมพันธ์																
• เตรียมสถานที่วัสดุอุปกรณ์																
• เตรียมเกษตรกร																
• นิทรรศการ																
• ประสานงานสนับสนุน																
- ดำเนินงานจัดงาน																
- สรุปผล																
3.4 การแก้ปัญหาและรับเรื่อง	-	ครั้ง														
4. การอบรมเกษตรกร																
- การอบรมเกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ของ	2/10	ครั้ง/ ราย					12									อบรมถ่ายทอด ความรู้ 2 ครั้ง
- สรุปผลการอบรม																
5. พัฒนาทีมงาน																
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองและสมาชิก	1/10	ครั้ง/ ราย														เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน																
6.1 การรายงานความก้าวหน้า																ทุกวันที่ 25 ของเดือน
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน																

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างจุดขายที่โดดเด่น จึงเป็นที่มาของการนำ เทคโนโลยีการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน เข้ามาช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบทางการเกษตรในชุมชน โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการผลักดันให้สินค้าเหล่านี้ก้าวเข้าสู่ตลาดพรีเมียมและวางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าชั้นนำได้

การแปรรูปไม่ใช่แค่เพียงการยืดอายุสินค้า แต่ยังเป็นการเปลี่ยน "วัตถุดิบธรรมดา" ให้กลายเป็น "ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า" ตอบโจทย์ผู้บริโภคยุคใหม่ที่มาหาคุณภาพ ความปลอดภัย และเรื่องราวที่น่าสนใจเบื้องหลังสินค้าทุกชิ้น นี่คือการเริ่มต้นของการสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่ง และการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรในชุมชนของเรา

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๒.๑. ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ

ภัยแล้งและน้ำท่วม: สภาพอากาศที่แปรปรวนทำให้การเพาะปลูกแบบดั้งเดิมมีความเสี่ยงสูง เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบให้น้ำอัตโนมัติแบบหยด หรือการใช้เซ็นเซอร์วัดความชื้นในดิน

ศัตรูพืชและโรคระบาด: การระบาดของศัตรูพืชและโรคใหม่ ๆ ที่ทนทานต่อสารเคมีมากขึ้น ทำให้เกษตรกรต้องหันมาใช้หลักวิชาการในการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM) และใช้เทคโนโลยี เช่น โดรนในการฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์

๒.๒. ข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติ

ดินเสื่อมโทรม: การปลูกพืชซ้ำซากทำให้น้ำดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ เกษตรกรจึงต้องใช้หลักวิชาการในการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชหมุนเวียน และใช้เทคโนโลยีในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดิน

การขาดแคลนแรงงาน: แรงงานในภาคการเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง การนำเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เช่น รถไถ้อัจฉริยะ ระบบการเพาะปลูกอัตโนมัติ หรือหุ่นยนต์เก็บเกี่ยวผลผลิต

๒.๓. การแข่งขันในตลาดและการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค

ความต้องการผลผลิตคุณภาพสูง: ผู้บริโภคยุคใหม่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของอาหารและคุณภาพของผลผลิต เกษตรกรจึงต้องใช้หลักวิชาการในการควบคุมคุณภาพตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)

การแข่งขันด้านราคา: ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรต้องหาทางเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่และลดต้นทุนโดยไม่ลดคุณภาพ เทคโนโลยีจึงเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เช่น การใช้ปุ๋ยและน้ำอย่างแม่นยำ (Precision Agriculture)

มาตรฐานสากล: สินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกต้องผ่านมาตรฐานระดับสากล เช่น GAP, GMP หรือ Organic Farming การใช้หลักวิชาการและเทคโนโลยีช่วยให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

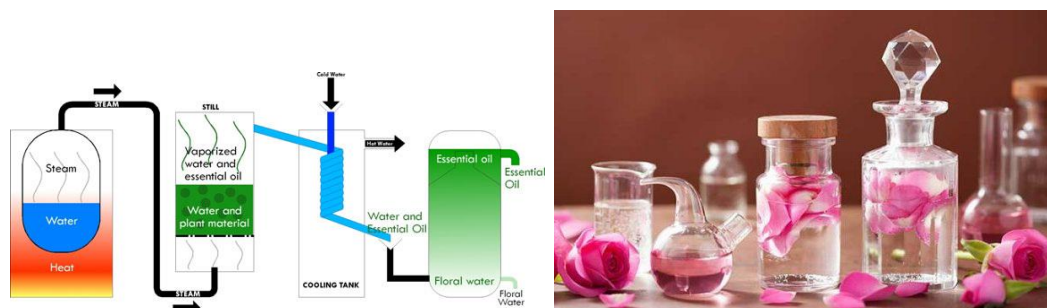
๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มมูลค่าในการแปรรูปสินค้าเกษตร คือการนำดอกไม้มาสกัดสารแล้วนำไปใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอางเพื่อการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยเฉพาะการใช้ เทคโนโลยีสกัดสารจากพืชหรือดอกไม้ เพื่อเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง ซึ่งเป็นตลาดที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในยุคที่ผู้บริโภคหันมาใส่ใจ ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ (Natural/Organic Products) มากขึ้น

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

นำวัตถุดิบดอกไม้อบแห้ง สกัดเป็น Hydrosol หรือน้ำสกัดน้ำมันหอมระเหย คือ สารสกัดในชั้นน้ำที่ได้จากการสกัดด้วยไอน้ำ โดยปกติการสกัดจะได้ผลิตภัณฑ์ออกมาเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่ไม่ละลายน้ำ (น้ำมันหอมระเหย) จะลอยอยู่ชั้นบนสุด และสารสกัดชั้นน้ำ (ไฮโดรซอล) จะอยู่ชั้นล่าง โดยชั้นน้ำนี้จะเรียกว่า น้ำสกัดกลั่นดอกไม้ (Floral water) เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมนำมาสกัดดอกไม้เพื่อนำสารสกัดดังกล่าวไปใช้เป็นส่วนผสมของเครื่องสำอาง

SENIOR CARE

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงามสำหรับผู้สูงอายุ

ออร์แกนิก โรส เอสเซนส์ เฟเชียล มิสต์

ORGANIC ROSE ESSENCE FACIAL MIST

สัมผัสความอ่อนโยนจากธรรมชาติ เพื่อผิวสวยเปล่งประกาย

ต้นน้ำจืดและเย็นความชุ่มชื้นให้ผิวหน้า อย่างเป็นธรรมชาติ ด้วยน้ำกลั่นกลีบดอกโรสจาก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ แผลงประปลูกหลายพันธุ์ออร์แกนิกที่งดงาม กลิ่นกลายเมฆาจึงผ่านการกลั่นสกัด อย่างพิถีพิถัน เพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่าสูงสุดจาก ROSE HYDROSOL ที่อุดมด้วยวิตามินและแร่ธาตุ ช่วยปกป้องผิวจากความแห้งกร้าน และเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิวหน้าในระหว่างวัน

Rose hydrosol

บริษัท สวนบัวขมพู ณ จอมศรีเกษตรอินทรีย์ จำกัด
 ก่อตั้ง 363 ม.3 ต.แม่ปะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ 50170
 095-389-8539 สวนบัวขมพู ณ จอมศรี เกษตรอินทรีย์

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ทาง ศพก. ใช้หลักการเกษตรอินทรีย์ เน้นการใช้ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยหลีกเลี่ยงสารเคมีสังเคราะห์และพืชดัดแปลงพันธุกรรมเพื่อสร้างความยั่งยืนในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม.นำไปสู่กระบวนการแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ โดยหลักการเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. การใช้ปัจจัยการผลิตธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช และยาฆ่าหญ้า. เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด.
๒. การปรับปรุงดิน รักษาและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และพืชตระกูลถั่ว.
๓. การควบคุมศัตรูพืช ใช้วิธีการควบคุมศัตรูพืชทางธรรมชาติ เช่น การใช้พืชไล่แมลง การใช้จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ และการใช้แนวกันชน.
๔. การพึ่งพาตัวเอง พยายามผลิตปัจจัยการผลิตต่างๆ ด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ และวัสดุคลุมดิน.
๕. การแปรรูปอย่างระมัดระวัง เน้นการแปรรูปที่รักษาคุณภาพและคุณค่าของผลผลิตอินทรีย์.
๖. การส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมให้มีสิ่งมีชีวิตหลากหลายชนิดในระบบนิเวศการเกษตร.
๗. การสร้างระบบนิเวศที่สมดุล การจัดการที่มุ่งเน้นให้ระบบนิเวศมีสุขภาพดีและมีความสามารถในการฟื้นฟูตัวเอง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) กุหลาบอินทรีย์ พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๐/๐/๕ (ไร่-งาน-วา)

๑.๒) แก้วฮวย พื้นที่ปลูกจำนวน ๐/๑/๗๕ (ไร่-งาน-วา)

๑.๓) เลมอน พื้นที่ปลูกจำนวน ๐/๑/๐ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ชาดอกไม้ จำนวน ๕ (หน่วย ชนิด) ได้แก่ กุหลาบ แก้วฮวย ดาวเรือง อัญชัน ดอกไม้รวม

๔.๒) สมุนไพรอบแห้ง จำนวน ๓ (หน่วย ชนิด) ได้แก่ ตะไคร้ ขิง กระเจี๊ยบ

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า กุหลาบ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ต้นพันธุ์กุหลาบ เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) ปุ๋ยหมัก เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) เติร์ยมแปลง คลุมแปลง เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) ตัดหญ้า	เป็นเงิน.	๒,๐๐๐	บาท/ไร่
๑.๕) ตัดแต่งกิ่ง	เป็นเงิน	๒,๐๐๐	บาท/ไร่
๑.๖) เก็บเกี่ยว	เป็นเงิน	๒๐,๐๐๐	บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต ๘๔,๐๐๐ บาท/ไร่			
รายได้		๒๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ..ชาดอกไม้อินทรีย์
เฉลี่ยรายได้วันละ ๑,๕๐๐ บาท/วัน

- ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายชาดอกไม้อินทรีย์

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๕๐,๐๐๐.....บาท/สัปดาห์

- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายชาดอกไม้อินทรีย์, ดอกไม้ออบแห้ง

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๐๐,๐๐๐.....บาท/เดือน

- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขยายชาดอกไม้อินทรีย์, ดอกไม้ออบแห้ง

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๑,๒๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

- ๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ต่อตนเอง สามารถมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์ความรู้มาปรับใช้กับการผลิตและแปรรูปใน ศพก เพื่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น สร้างมูลค่าให้กับสินค้าของ ศพก.

- ต่อเกษตรกรรายอื่น ได้สร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ เข้ามาศึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร และนอกจากนี้ยังส่งเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นในการผลิตวัตถุดิบส่งแปรรูปใน ศพก. ซึ่งถือเป็นการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

- ต่อชุมชน ศพก. เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ทันสมัย ทำให้เกษตรกรในชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเทคนิคใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงเกษตรกรในชุมชนเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระยะยาว ศพก. ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชนให้ดีขึ้นผ่านการสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การทำเกษตรอินทรีย์เป็นการอนุรักษ์ต้นน้ำ เนื่องจากเน้นการทำงานร่วมกับธรรมชาติแทนการใช้สารเคมีสังเคราะห์ที่ทำลายระบบนิเวศ ประโยชน์หลักๆ ของเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การอนุรักษ์ดินและน้ำ, การ

เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศ, และการลดมลพิษ, การส่งเสริมสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ซึ่งทาง ศพก. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี สามารถขยายผลสู่ชุมชน และเครือข่าย ทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนเพิ่มมากขึ้น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

-สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเน้นการสร้างเครือข่าย เพื่อให้เกิดการขยายเป็นวงกว้าง และนอกจากนี้ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ร่วมกิจกรรมปลูกป่า ทำแนวกันไฟกับเครือข่ายพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาวซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการรับรองจากยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลของโลก มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของภาคเหนือโดยมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายอนุรักษ์ท้องถิ่น เช่น: การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมสร้างผืนป่าใหม่เพื่อคืนความสมดุลให้ระบบนิเวศ และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า การทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่าที่อาจลุกลามเข้าทำลายพื้นที่ป่าต้นน้ำในฤดูแล้ง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนอย่างใกล้ชิด กิจกรรมเฝ้าระวังและติดตามความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การเก็บข้อมูลชนิดพืชและสัตว์ในพื้นที่เพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

-สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ครบวงจรได้โดยเริ่มตั้งแต่การผลิต และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อินทรีย์ รวมถึงการสร้างแบรนด์ และการตลาด

โดยการทำเกษตรอินทรีย์ครบวงจรเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป ไปจนถึงการสร้างแบรนด์และการตลาด เพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืนเกษตรอินทรีย์ครบวงจร คือการทำเกษตรที่ไม่ใช่เพียงการปลูกหรือเลี้ยงอย่างปลอดภัย แต่เป็นระบบทั้งหมด ตั้งแต่ต้นน้ำ (การผลิต) กลางน้ำ (การแปรรูปและสร้างแบรนด์) ไปจนถึงปลายน้ำ (การตลาดและการส่งออก) โดยมีเป้าหมายคือ อาหารปลอดภัย เกษตรกรมีรายได้มั่นคง ผู้บริโภคมั่นใจ และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ซึ่งประธาน ศพก. อำเภอเชียงดาว ได้รับการประสานจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ เพื่อขอให้เป็นวิทยากรเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ -สามารถเป็นที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปลูก การแปรรูป การจำหน่ายวัตถุดิบและสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จึงสามารถทำหน้าที่เป็นสถานที่ศึกษาดูงานที่ครอบคลุมทุกกระบวนการ ตั้งแต่การปลูกจนถึงการจำหน่าย เพื่อเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

๑. การดูงานด้าน "การปลูก" ที่ได้มาตรฐาน เกษตรกรที่สนใจจะได้เห็นแปลงเพาะปลูกจริงที่บริหารจัดการตามหลักการเกษตรอินทรีย์ โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้ข้อมูลอย่างละเอียด เช่น:

การเตรียมดิน: เทคนิคการปรับปรุงดินด้วยวิธีธรรมชาติ เช่น การทำปุ๋ยพืชสด, การใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอกอย่างถูกวิธี

ระบบจัดการน้ำ: การติดตั้งและใช้งานระบบน้ำหยดเพื่อประหยัดน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก

การป้องกันศัตรูพืช: การทำสารชีวภัณฑ์ไล่แมลง หรือการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดแมลงที่เป็นประโยชน์

๒. การดูงานด้าน "การแปรรูป" เพื่อสร้างมูลค่า หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต จะได้เรียนรู้กระบวนการแปรรูปที่ถูกต้องลักษณะและปลอดภัย เพื่อเปลี่ยนผลผลิตสดให้เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงขึ้น:

การแปรรูปดอกไม้: เช่น การทำดอกไม้อบแห้ง ที่เพิ่มอายุการเก็บรักษา

การแปรรูปสมุนไพร: เช่น การทำชาสมุนไพร, น้ำมันหอมระเหย, หรือสบู่สมุนไพร

มาตรฐานการแปรรูป: การเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม, การทำความสะอาด, และการบรรจุภัณฑ์เพื่อรักษาสินค้า

๓. การดูงานด้าน "การจำหน่าย" ที่เข้าถึงตลาด ส่วนนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างรายได้ที่มั่นคง โดย ศพก. จะเป็นต้นแบบในการวางแผนการตลาดและการจำหน่าย

การสร้างแบรนด์: เรียนรู้เทคนิคการออกแบบโลโก้, ฉลาก, และบรรจุภัณฑ์ที่ดึงดูดผู้บริโภค

ช่องทางการจำหน่าย: แสดงตัวอย่างการขายสินค้าผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ร้านค้าชุมชน, ตลาดนัด, หรือการขายผ่านช่องทางออนไลน์

การสร้างเรื่องราว (Storytelling): การถ่ายทอดเรื่องราวเบื้องหลังของสินค้า เช่น ความเป็นมาของเกษตรกร, การปลูกแบบอินทรีย์, และประโยชน์ต่อสุขภาพ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลิตภัณฑ์

การเปิดให้ศึกษาดูงานในลักษณะนี้ ทำให้ ศพก. กลายเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกรรายอื่น และเป็นต้นแบบที่สามารถนำไปปรับใช้จริงได้ เพื่อยกระดับการเกษตรในท้องถิ่นให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเชียงดาว มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกษตรกรเผชิญอยู่ ศพก. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาด รวมถึงการให้บริการทางการเกษตรต่างๆ มีบทบาทในการบูรณาการหน่วยงานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ ศพก. ให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในเรื่องต่างๆ เช่น การจัดการผลผลิต การลดต้นทุน การแก้ปัญหาโรคและแมลง รวมถึงการตลาด และนอกจากนี้ยังสามารถแนะนำแนวทางการปลูกพืชเพิ่มรายได้ในพื้นที่ได้ เนื่องจาก ศพก. อำเภอเชียงดาว ผลิตสินค้าที่มีตลาดรองรับ สามารถรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรรายอื่นได้ ถ้าผลิตตามมาตรฐาน ทำให้สามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรได้

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

-ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเชียงดาว มีการดำเนินงานบริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร เช่น นโยบายภาครัฐ ข่าวกิจกรรมต่าง ๆ สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ และราคาสินค้าเกษตร โดยมีการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ บริเวณศูนย์ ศพก.หลัก สื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย เพื่อให้เกษตรกรที่ติดตามหรือที่สนใจได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันต่อเหตุการณ์ และใช้ประโยชน์ได้จริง

มีการให้บริการ คำแนะนำ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร เช่น การบริหารจัดการพื้นที่ตามหลักเกษตรอินทรีย์ การใช้เทคโนโลยีการผลิตและนวัตกรรมที่เหมาะสม โดยมีการอบรม สาธิตฝึกปฏิบัติ แปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเชียงดาว ศูนย์เรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์ รวมถึงการรับซื้อผลผลิตอินทรีย์จากเกษตรกร จึงมีเกษตรกรมารับการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกษตรกรที่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับ นำไปปฏิบัติในการทำเกษตรอินทรีย์ และเล็งเห็นถึงข้อดีของการทำเกษตรอินทรีย์ ไม่ใช้สารเคมีจึงทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี การทำเกษตรแบบยั่งยืน ช่วยรักษาสภาพแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่นางสาวจิราวรรณ คำขาว เกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเชียงดาว ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเชียงดาว มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและบริหารจัดการศูนย์ฯ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน้าที่หลักในการกำหนดแนวทางการพัฒนา วางแผนการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ ศพก. นอกจากนี้ ยังมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด มีบทบาท ดังนี้

๑. การประชุมหารือและวางแผนร่วมกัน

ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนอื่นๆ การประชุมร่วมเพื่อระดมความคิดเห็นและกำหนดแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

๒. การอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้

จัดกิจกรรมอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หรือวิธีการทำเกษตรที่ยั่งยืน โดยให้เกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันเรียนรู้และพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ

๓. การลงมือปฏิบัติร่วมกัน

จัดกิจกรรมลงพื้นที่ปฏิบัติงานส่งเสริม เช่น การปลูกพืชทดลอง การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือการจัดการน้ำร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและความสามัคคีในการทำงาน

๔. การติดตามและประเมินผลร่วมกัน

การติดตามผลการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง โดยชุมชนและหน่วยงานร่วมกัน ประเมินผลและปรับปรุงวิธีการตามสถานการณ์จริงในพื้นที่

๕. การสนับสนุนทรัพยากรและทุน

การประสานงานเพื่อจัดหาทรัพยากร เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย เครื่องมือ หรือทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรในชุมชน

๖. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

การสร้างเครือข่ายระหว่างเกษตรกร ชุมชน หน่วยงานราชการ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เทคนิค และช่วยกันแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากต้องเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบทบาทหลัก ๆ ได้แก่

๑. กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน เป็นผู้วางแนวทางและนโยบายในการบริหารจัดการศูนย์ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๒. บริหารจัดการและประสานงาน ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
๓. สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการผลิตสินค้าเกษตร
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถปรับปรุงพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง
๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเครือข่าย สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการตลาด
๖. จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ดูแลการใช้ทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

-ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเชียงดาว สามารถนำร่องและเป็นโมเดลของการแปรรูปเกษตรอินทรีย์ครบวงจรได้ สร้างรายได้ตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ สามารถนำร่องและเป็นโมเดลของการแปรรูปเกษตรอินทรีย์ครบวงจรได้อย่างแท้จริง โดยมีการวางระบบที่ชัดเจนตั้งแต่การผลิตในระดับต้นน้ำที่เน้นการดูแลดิน น้ำ และผลผลิตให้ปลอดภัยตามมาตรฐานอินทรีย์ ผ่านการคัดสรรและแปรรูปในระดับกลางน้ำที่ช่วยเพิ่มมูลค่า สร้างผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและตอบโจทย์ตลาด จนถึงการพัฒนาแบรนด์และช่องทางการตลาดในระดับปลายน้ำ ที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคได้อย่างยั่งยืนซึ่งการดำเนินงานไม่เพียงแต่ช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิต แต่ยังเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน และเป็นต้นแบบในการจัดการเกษตรอินทรีย์ครบวงจรที่สามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์และการขยายสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ในอนาคต

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

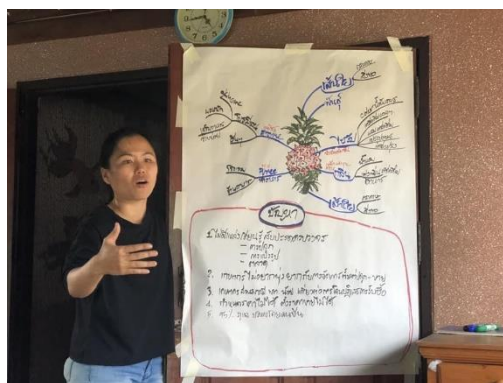
- เป็นตัวแทน ศพก.อำเภอเชียงดาว เข้าร่วมการประชุม ศพก./แปลงใหญ่ระดับจังหวัด

- เข้าร่วมประชุม ศพก./แปลงใหญ่ระดับอำเภอ

- เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เกษตรกรและหน่วยงานต่างๆ

- เป็นแหล่งศึกษาดูงาน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

-ทำงานจิตอาสา ทำแนวกันไฟ ปลุกป่า และกิจกรรมอนุรักษ์ร่วมกับชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

-ทำให้ดีที่สุดในทุกๆวันอย่างมีวินัย

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางสาวกฤตวรรณ เวชกิจ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. นางสาววาสิณี วิรุณรัตน์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๓. นางสาวธรินทร์ญา เทวภูม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๔. ว่าที่ รต.ญรัชดาภรณ์ คำภีระ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

แบบสัมภาษณ์ การฟังเชิงลึก การแชร์ประสบการณ์ การจัดใจความสำคัญ การเล่าเรื่อง

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ไม่มี

ภาคผนวก

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

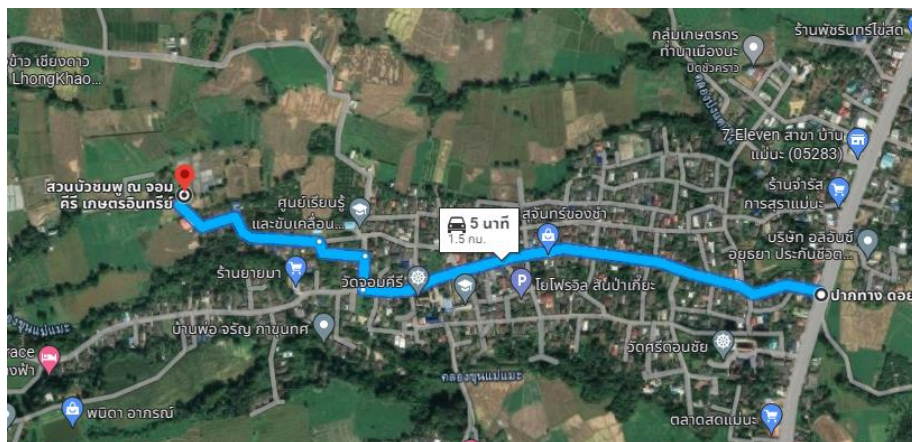
สินค้าหลัก : เกษตรทฤษฎีใหม่

สถานที่ : สวนบัวชมพู ณ จอมคีรี เกษตรอินทรีย์

๓๖๓ หมู่ ๓ ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : Latitude ๑๙.๓๒๘๖๘ Longitude ๑๐๕.๘๙๔๕๗, X ๔๙๓๙๗๐ ,Y ๒๑๓๗๔๓๙ (Zone ๔๗)

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ : ดร.จิราวรรณ คำขาว อายุ ๔๐ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๓๖๓ หมู่ ๓ ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑-๐๒๖๐๔๖๙

แผนที่ ศูนย์เครือข่าย ศพก.อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ภาพกิจกรรมการถอดบทเรียนจำนวน ๓ ครั้ง

